

2011-miit 2018-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartunut aallaqqaasiut

Aallaqqaasiut

Saqqummersitami matumani pisortanit utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut aningaasallu tunniunneqartut annertussusaat naatsorsorneqarput.

Ikiorsiissutit isertitanut taarsiissutaasut pingaarnertut sammineqarput

Saqqummersitami isumaginninnikkut ikiorsiissutit, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit inuussutissarsiorluni isertitaqannginnermi tunniunneqartartut, sammineqarput. Ikiorsiissutit pineqartut suliffeqannginnermi, napparsimanermi allatigulluunniit isertitaqarunnaarnermi tunniunneqartarput. Ikiorsiissutit assigiinngitsut saqqummersitami sammineqartut tassaapput:

- Pisortanit ikiorsiissutit
- Suliffeqannginnermi, angerlartitaanermi napparsimanermilu suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit
- Ernereernermi ullormusiat il.il.

Saqqummersitap ilusilersornera

Saqqummersitami aallarniutigineqarput utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut qanoq annertutiginerinik eqikkaanermik, ilaatigut ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat, aningaasat ikiorsiissutigineqartut amerlassusaat aammalu sumiiffinni najugaqarfinnut agguiataarnerannik imaqartumik.

Isertitanut taarsiissutitut ikiorsiissutaasartut assigiinngissitaarput. Inatsit tunngaviusoq ikiorserneqarnissamullu piumasaqaatit il.il. ikiorsiissutini pineqartuni ataasiakkaarlugit annertunerusumik nassuiarneqarput.

Naatsorsuutit kommunit nalunaarsuisarfiinit nalunaarsuutit atorlugit suliarineqarput: Nalunaarsuutit tunngaviusut, suliarineri periaatsimullu tunngasut naggasiullugit nassuiarneqarput.

2011-miit 2018-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut matumani saqqummersinneqarput.

Kisitsisaataasivik

Kisitsisaataasivimmi isumaginninnermut tunngasut kisitsisitigut paasissutissaannik kommunikkaatumik, ikiorsiissutit suuneri, ukiut, suaassuseq, ukioq naatsorsuutillu suuneri (ikiorsiissutininik pisartut amerlassusaat imaluunniit aningaasat amerlassusaat) malillugit aallertoqarsinnaavoq.

2011-miit 2018-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutininik pisartut

2018-imi 5.028-t katillugit 86 mio.kr. -nik pisortanit ikiorsiissutininik pisimapput, taakkunanga 2.518-it katillugit 30,9 mio.kr. -nik suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik, aammalu 1.014-it katillugit 36 mio.kr. -nik ernereernermi ullormusianik il.il. Pisortanit ikiorsiissutininik pisartut suliffeqanngikkallarnermilu ikiorsiissutininik pisartut 2017-imut naleqqiullugit 13 pct.-inik appararsimapput, aningaasallu ikiorsiissutigineqartut amerlassusaat 15-20 pct.-inik apparimallutik.

Pisortanit ikiorsiissutininik pisartut 2013-imi 8.008-nik amerlassuseqarlutik amerlanerpaasimapput. Ikiorsiissutinillu pisartut nalunaarsorneqarsimasut ikinnerpaat 2018-imi 5.028-iusimapput. Aningaasat ikiorsiissutigineqarsimasut agguataarnerisa takutippaat 2014-imi ikiorsiissutit 162,4 mio kr.-ullutik annertunerpaasimasut, 2018-imilu 86 mio.kr. -ullutik annikinnerpaasimallutik.

Piffissami 2011-miit 2018-imut suliffeqanngikkallarnermi ikiorserneqarsimasut 2018-imi 2.518-iullutik ikinnerpaasimapput, 2011-milu 3.406-iullutik amerlanerpaasimallutik.

Piffissami 2011-miit 2018-imut ernereernermi ullormusianik il.il. pisartut ukiumut 1.000-tit missaanniittarput.

Saqqummersitami matumani ikiorsiissummik pisartagalik pisartagalittut naatsorsorneqarpoq pineqartoq ukiumi pineqartumi decembarip 31-ani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimappat, kommunillu nalunaarsuisarfiani ukiumi naatsorsuiffiusumi ikiorsiissutip annertussusaa inuup-normuani nalunaarsorneqarsimappat.

Pisortanit ikiorsiissutininik pisartut amerlassusaanni killiliinermi ukiup ingerlanerani minnerpaamik 500 kr.-nik ikiorsiivigineqarsimasariaqarpoq. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik pisartunut kiisalu ernereernermi ullormusianik il.il. pisartunut 1.000 kr.-i killigitinneqarpoq.

Takussutissiaq 1. 2011-miit 2018-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat aningaasallu ikiorsiissutigineqartut annertussusaat

	Suliffeqanngikkall			Suliffeqanngikkall		
	Pisortanit ikiorsiissutit	-arnermi ikiorsiissutit	Ernereernermi ullormusiat il.il.	Pisortanit ikiorsiissutit	-arnermi ikiorsiissutit	Ernereernermi ullormusiat il.il.
	Amerlassusaat			Aningaasat (1.000 kr.)		
2011	7.838	3.406	1.048	128.345	45.872	33.232
2012	7.980	3.163	992	139.793	41.185	30.889
2013	8.008	3.094	1.032	151.777	39.713	31.575
2014	7.889	3.073	991	162.366	42.012	32.453
2015	7.111	3.099	1.025	132.574	40.546	33.477
2016	6.065	2.885	1.083	109.458	32.171	36.180
2017	5.788	2.912	1.053	103.713	38.837	36.732
2018	5.028	2.518	1.014	86.012	30.890	35.985

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/SON004> aamma <http://bank.stat.gl/SON006>

Takussutissiaq 2.-mi takutinneqarput 2014-imiit 2018-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut ikiorsiissutinut assigiinnngitsunut agguaanneri.

Akileraarusicassaannngitsunik pisortanit ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat 2014-imi 1.277-iniit 2018-imi 818-inut ikilisimapput.

Takussutissiaq 2. Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat, ikiorsiissutit suussusaat aningaasallu annertussusaat maillugit

	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
	Amerlassusaat					Aningaasat (1.000 kr.)				
Pisortanit ikiorsiissutit	7.889	7.111	6.065	5.788	5.028	162.366	132.574	109.458	103.713	86.012
Pisortanit ikiorsiissutit, akileraarusigassat katillugit	7.665	6.914	5.867	5.543	4.841	154.862	126.210	103.590	98.117	82.096
- pilertortumik ikiorsiissutit (akileraarusigassat)	1.378	1.207	975	725	...	10.104	9.743	7.577	5.941	...
- pilersuinermut aningaasartuutinullu aalajangersimasunut ikiorsiissutit (akileraarusigassat)	7.218	6.537	5.532	5.269	...	143.952	115.874	95.530	91.654	...
- namineq pisuussummik pissaaleqinermi ikiorsiissutit (akileraarusigassat)	290	239	99	50	...	443	204	89	42	...
Pisortanit ikiorsiissutit, akileraarusigassaangitsut katillugit	1.277	1.085	1.067	1.092	818	7.504	6.364	5.868	5.596	3.915
	Amerlassusaat					Aningaasat (1.000 kr.)				
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit	3.073	3.099	2.885	2.912	2.518	42.012	40.546	32.171	38.837	30.890
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, suliffeqannginnermi	1.728	1.670	1.497	1.379	1.379	25.925	23.098	17.094	19.214	16.844
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, angerlartitaanermi	602	649	575	665	581	6.058	6.526	4.249	8.086	6.371
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, napparsimanermi	1.131	1.177	1.163	1.196	803	10.029	10.922	10.828	11.537	7.675
Ernereermermi ullormusiat il.il.	991	1.025	1.083	1.053	1.014	32.453	33.477	36.180	36.732	35.985

Malugiuk: Pisortanit ikiorsiissutit "Napparsimasunut kaasarfimmuit", akileraarusigassatut ikiorsiissutaasartut, ikiorsiissutitut immikkut ilanngullugit naatsorsorneqanngimmata, pisortaniilli ikiorsiissutit ataatsimut katinnerini ilanngunneqarlutik. 2018-imiit pisortanit ikiorsiissutit akileraarusigassat tamarmik katinneqarput (takuut periaatsimut immikkoortoq). 2018-imi Sermersuumut naatsorsuinermi suliffeqannginnermi ikiorsiissutinut naatsorsutini napparsimalluni ikiorsiissutit ilanngunneqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/SON004> aamma <http://bank.stat.gl/SON006>

Takussutissiaq 3.-mi 2012-imit 2018-imit pisortanit ikiorsiissutinik pisartut ukiuinut agguataarneri takutinneqarput.

18-29-nik ukiulinni kiisalu 40-49-nik ukiulinni ikiorsiissutinik pisartagallit amerlassusaat 14 pct.-inik 38 pct.-inillu appariarsimapput. 30-39-nik ukiulinni kiisalu 50-64-inik ukiulinni pisartagallit amerlassusaat 17 pct.-inik 47 pct.-inillu qaffariarsimapput.

Takussutissiaq 3. Pisortanit ikiorsiissutinik pisartagallit amerlassusaat ukiui malillugit

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Katillugit	7.980	8.008	7.889	7.111	6.065	5.788	5.028
-17-inik ukiullit	69	70	66	32	27	31	43
18-29-nik ukiullit	2.925	2.847	2.845	2.561	2.158	1.978	1.614
30-39-nik ukiullit	1.468	1.550	1.547	1.446	1.257	1.245	1.065
40-49-nik ukiullit	1.889	1.817	1.634	1.374	1.044	950	755
50-64-inik ukiullit	1.545	1.640	1.720	1.634	1.518	1.521	1.431
65+	84	84	77	64	61	63	120
Amerlassusaat pct.-inngorlugu							
-17-inik ukiullit	1	1	1	-	-	1	-
18-29-nik ukiullit	37	36	36	36	36	34	32
30-39-nik ukiullit	18	19	20	20	21	22	21
40-49-nik ukiullit	24	23	21	19	17	16	15
50-64-inik ukiullit	19	20	22	23	25	26	28
65+	1	1	1	1	1	1	-

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/SON004>

Takussutissiaq 4.-rimi takutinneqarpoq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartut ukiui malillugit agguataarneri. 18-29-nik ukiulinni kiisalu 30-39-nik ukiulinni ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat allannguuteqangaatsiarsimangillat. 40-49-nik ukiullit amerlassusaat 40 pct.-inik apparsimapput, 50-64-inillu ukiullit amerlassusaat 38 pct.-inik qaffariarsimallutik.

Takussutissiaq 4. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat ukiui malillugit

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Katillugit	3.163	3.094	3.073	3.099	2.885	2.912	2.518
-17-inik ukiullit	..	-	-	-	-
18-29-nik ukiullit	740	672	634	667	652	657	542
30-39-nik ukiullit	556	550	571	550	530	531	472
40-49-nik ukiullit	925	871	802	761	626	541	431
50-64-inik ukiullit	913	982	1.047	1.089	1.042	1137	1019
65+	28	19	19	32	35	44	54
Amerlassusaat pct.-inngorlugu							
-17-inik ukiullit	-	..	-	-	-	-	-
18-29-nik ukiullit	23	22	21	22	23	23	22
30-39-nik ukiullit	18	18	19	18	18	18	19
40-49-nik ukiullit	29	28	26	25	22	19	17
50-64-inik ukiullit	29	32	34	35	36	39	40
65+	1	1	1	1	1	2	2

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/SON006>

Takussutissiaq 5.-i malillugu piffissami 2013-imiit 2018-imut ernereermermi ullormusianik pisartagalinni 18-29-nik ukiullit missiliorlugu 2/3-inik annertutigipput.

Takussutissiaq 5. Ernereermermi ullormusianik il.il. pisartagallit amerlassusaat ukiui malillugit

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Katillugit	1.032	991	1.025	1.083	1.053	1.014
-17-inik ukiullit	7	8	..
18-29-nik ukiullit	694	677	676	683	673	657
30-39-nik ukiullit	276	262	290	347	322	305
40-49-nik ukiullit	49	46	48	44	42	37
50-64-inik ukiullit	6	..	6	..	8	10
65+	-	-	-	-	-	-
	Amerlassusaat pct.-inngorlugu					
-17-inik ukiullit	1
18-29-nik ukiullit	67	68	66	63	64	65
30-39-nik ukiullit	27	26	28	32	31	30
40-49-nik ukiullit	5	5	5	4	4	4
50-64-inik ukiullit	1	..	1	..	-	-
65+	-	-	-	-	-	-

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/SON006>

Takussutissiaq 6.-imi 2013-imiit 2018-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut kommuninut agguataarneri takutinneqarput.

Pisortanit ikiorsiissutinik pisartagallit amerlanerpaat (36 pct.-it) Kommuneqarfik Sermersuuminngaanneerput, Kalaallit Nunaanni kommunit inuttunersaannit. Kommunit avannarpasinnerusuni marlunni pisartagallit amerlassusaat missiliorlugu 50 pct.-inik apparsimapput, kommuninilu sinneruttuni missiliorlugu 30 pct.-inik apparsimallutik.

Takussutissiaq 6. Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat kommunit malillugit

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Amerlas.						Aningaa.					
	Pisortanit ikiorsiissutit katillugit											
Nuna tamakkerlugu	8.008	7.889	7.111	6.065	5.788	5.028	151.777	162.366	132.574	109.458	103.713	86.012
Kommune Kujalleq	1.204	1.203	1.120	1.046	1.035	908	20.577	21.077	20.311	17.822	17.514	14.368
Kommuneqarfik Sermersooq	2.804	2.867	2.483	2.174	2.093	1.864	69.759	74.920	54.983	49.521	45.971	39.066
Qeqqata Kommunia	1.093	1.082	1.043	885	841	812	19.286	21.283	19.943	15.485	14.090	12.674
Kommune Qeqertalik	1.078	974	951	783	724	619	14.371	14.790	13.603	11.151	11.136	8.781
Avannaata Kommunia	1.829	1.763	1.514	1.177	1.095	825	27.785	30.297	23.734	15.479	15.002	11.123
	Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit katillugit											
Nuna tamakkerlugu	3.094	3.073	3.099	2.885	2.912	2.518	39.713	42.012	40.546	32.171	38.837	30.890
Kommune Kujalleq	435	474	494	461	482	405	6.616	7.648	8.597	7.183	8.356	5.846
Kommuneqarfik Sermersooq	846	773	726	682	652	552	10.745	11.334	10.672	8.890	8.616	7.302
Qeqqata Kommunia	575	559	592	587	607	495	7.382	6.553	6.784	5.114	6.920	4.917
Kommune Qeqertalik	473	536	545	561	568	512	5.584	6.709	6.134	5.523	8.352	7.115
Avannaata Kommunia	765	731	742	594	603	554	9.386	9.769	8.357	5.462	6.593	5.711
	Ernereermermi ullormusiat il.il.											
Nuna tamakkerlugu	1.032	991	1.025	1.083	1.053	1.014	31.575	32.453	33.477	36.180	36.732	35.985
Kommune Kujalleq	144	139	158	142	157	132	4.290	5.024	5.287	4.920	5.748	4.842
Kommuneqarfik Sermersooq	358	331	320	327	306	327	11.202	11.033	10.366	11.117	10.542	11.591
Qeqqata Kommunia	223	173	177	189	204	200	5.964	5.135	6.057	6.167	6.964	6.923
Kommune Qeqertalik	120	156	153	168	147	125	3.925	5.288	4.867	5.745	5.001	4.243
Avannaata Kommunia	187	192	217	257	239	230	6.193	5.973	6.901	8.230	8.477	8.386

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/SON004> aamma <http://bank.stat.gl/SON006>

Inatsit tunngaviusoq

Ataani atuarneqarsinnaapput utoqqalinermermi aammalu siusinaarluni soraarnerussutisiat pillugit inatsisit tunngaviusut. Annertunerusumik paasissutissanut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik, Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanni <http://naalakkersuisut.gl> –imiittumi innersuussutigineqarpoq, tassani isumaginninnerup iluani inatsisit, peqqussutit nalunaarutillu il.il. atuutsinneqartut atuarneqarsinnaallutillu aaneqarsinnaapput.

Pisortanik ikiorsiissutit

Pisortanik ikiorsiissutinik, aningaasartuutitut aalajangersimasunut ikiorsiissutinik kiisalu immikkut ittumik tunngaveqarluni ikiorsiissutinik pisartagaqalersinnaatitaanermi piumasaqaataavoq qinnuteqartoq aalajangersimasumik najugaqarfeqarnissaa Kalaallillu Nunaanni inunnik nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimanissaa, aammalu:

- Qallunaatut innuttaassuseqarnissaa,
- Qallunaatut innuttaassuseqartumut katisimasuunissaa, kingullertigut katisimasuunikuunissaa imaluunniit,

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut

- Nunanik allanik isumaqatigiissuteqarneq imaluunniit nunat tamalaat akornanni kattuffiit isumaqatigiissutaat malillugit qallunaatut innuttaassuseqanngitsut Kalaallit Nunaanniinnermi ingerlaannartumik pilersuinermut aningaasartuutinullu aalajangersimasunut pisortanit ikiorserneqarsinnaatitaappata.

Pisortanit ikiorserneqarneq pisarpoq aatsaat pisariaqartitsineq ikiorsiissutinik allanik matuneqarsinnaanngippat. Pisortanit ikiorsiissuteqarneq pisarpoq Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq, 1.apriili 2007-imi atuutilersoq malillugu.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit suliffeqannginnermik, napparsimanermik imaluunniit ajutoorsimanermik peqquteqartumik inuussutissarsiorluni isertitaqarunnaarnermi tunninneqartarpoq.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissuteqartarnermi angerlartitaasimasutut nalunaarsorneqarsimasut suliffeqanngikkallartullu kiisalu nammineq pisuussutiginnisamik suliffeqanngikkallartut, angerlartitaasimasut napparsimasullu inuussutissarsiornermi isertitaasa taarserneqarnissaat isumannaarniarneqarpoq.

Ikiorserneqarnissamut piunasaqaatit naammassineqartariaqartut tassaapput:

- 18-inik ukioqalereersimanissaq imaluunniit pilersuisuunissaq,
- Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiani nalunaarsorsimanissaq, kiisalu
- Sapaatip akunnerini 13-ini kingullerni akissarsiaqarluni suliffeqarnikuusimanissaq piffisamilu tassani minnerpaamik akunnerit 182-it suliffiginikuusimanissai. Piffisaq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartagaqarfiusimasoq suliffeqarluni isertitaqarfiusimasutut naatsorsuussaangilaq.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit annertussusaat, ullormi siullermi suliffeqanngitsutut saaffiginninnermit agguaqatigiissillugu akunnerit sapaatip akunnerini 13-ini kingullerni akissarsialittut suliffiusimasut malillugit naatsorsorneqartarput. Ikiorsiissutillu annerpaamik sapaatip akunnerini 13-ini pisartagarineqarsinnaapput. Ikiorsiissutaasartut minnerpaamik ulluni 14-ini annerpaamillu akunnerni 40-ini isertitanut naatsorsuussaapput

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit akileraarusigassaapput, SIK-mi Naalakkersuinilu isumaqatigiissutit malillugit akit minnerpaat ilinniagaqarsimanningsunut 90 procentiinik naleqarlutik.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit Inatsisartut Peqqussutaat nr. 5 1. juuni 2006-imeersoq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit pillugit 1. juuli 2006-imi atuutilersoq malillugu tunniunneqartarput.

Ernereernermi ullormusiat il.il.

Ernereernermi ullormusiaqartitsineq pisarpoq ernisimalluni sulinngiffeqarnermi isertitaqarunnaarsimagaanni.

Ullormusiaqarsinnaatitaaneq akissarsiaqarlutik sulisunut, namminersortunut taakkulu apparisaannut pilersueqataasunut soorlu aalisartunut, piniartunut savaatilinnullu aammalu ilinniagaqarsimallutik naammasserlaanut ilinniarnissamullu ilinniarfinnut aalajangersimasunut qinnuteqarsimasunut atuuppoq. Ullormusiat annertussusaat ilinniagaqarsimannigitsunut akunnermut aki ilanngaatitaqanngitsoq malillugu annerpaamillu sapaatip akunneranut akunnernut 40-nut annertussusilinnut naleqqussagaavoq.

Ernereernermi ullormusianut atuutsinneqartut tassaapput:

- Naartusoq erninissamut naatsorsuutigisamit sapaatip akunneri marluk sioqqullugit sulinngiffeqarsinnaatitaavoq.
- Meerartaarnermi siullermi anaanaasoq ernereernerup kingorna sapaatip akunnerini 15-ini sulinngiffeqarsinnaatitaavoq kiisalu meerartaaqqinnermi imaluunniit amerlanerusunik meerartaaqqinnermi ernereernerup kingorna sapaatip akunnerini 19-ini sulinngiffeqarsinnaatitaalluni.
- Ataataasoq meeqqap/meeqqat inunngoreerneranniit sapaatip akunneri pingasut sulinngiffeqarsinnaatitaavoq.
- Angajoqqaat, tassa imaappoq nammineq toqqakkamik angajoqqaajusoq, siullerpaamik meerartaarnermi ernereernerup kingorna aamma sapaatip akunneri 17-it sulinngiffeqarsinnaatitaavoq kiisalu meerartaaqqinnermi arlalinnilluunniit meerartaaqqinnermi ernereernerup kingorna aamma sapaatip akunneri 21-t sulinngiffeqarsinnaatitaalluni (angajoqqaat sulinngiffeqarsinnaanerannut inatsit malillugu).

Ernereernermi ullormusiaqartitsineq pisarpoq Inatsisartut Inatsisaat nr. 14 17. decembari 2009-meersoq naartunermi, ernereernermilu sulinngiffeqarnermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqarneq ullormusiaqarnerlu pillugit inatsit malillugu. Peqqussut 1. marsi 2010-imi atuutilerpoq, peqqussummilu nutaami sulinngiffeqarsinnaanerup sivisussusaa allannguuteqanngilaq.

Nalunaarsuutit tunngaviusut aamma suliarineri

Kommunit nalunaarsuisarfiinit nalunaarsuutit

Isumaginninnermut nalunaarsuutit tunngaviusut kommunit nalunaarsuiffianninngaanneerput. Nalunaarsuutit Kommunit akuerisaannik KIMIK IT A/S-imit tiguneqarput. Isumaginninnermut naatsorsuutit allattorsimaffiat aammalu nalunaarsuutit tunngaviusut qulequttani tulluuttuni taaneqartut Datatilsynet-mit akuerineqarlutik nassuiarneqarput. 2018-i aallarnerfigalugu Sermersuumi nalunaarsuuserisarfik Prisme, nalunaarsuutininik toqqaannartunik aallerfiusoq, atulerpoq. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiineq, suliffeqannginnermi aamma

suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiineq napparsimanermi, tamarmik suliffeqannginnermi ikiorsiissuteqarnertut ataatsimoortinneqarput.

2018-i aallarnerfigalugu akileraarutaasussatut pisortanit ikiorsiissutaasartut ataatsimut katinneqarput, pisortani ataatsimoorussamik kontoplanini ikiorsiissutitut immikkoortiterinerit nutaat malillugit.

Uuttuutit atorineqartut

Isumaginninnermut tunngasut kisitsisitigut paasissutissaanni uuttuutit pingaarnerit tassaapput:

- Inuup-normua
- Ikiorsiissutip suunera (arts- aamma kontonormu)
- Ulloq ikiorsiissuteqarfigineqartoq (ulloq, qaammat aamma ukioq)
- Ikiorsiissutip annertussusaa (aningaasat koruuninngorlugit)

Kisitsisitigut paasissutissat aaqqissuunneri

Nalunaarsuutit tunngaviusut allaffissorluni nalunaarsuiffinninnganneerput, kisitsisitigullu paasissutissiinnermut atortussiatut ineriartortitaanatik, taamaattumillu nalunaarsuutit tunngaviusut suliareqqillugit misissorlugillu suliaapput.

Nalunaarsuutit misissuineq

Ikiorserneqarsimasut allattorsimaffianni ilaasut ikiorserneqareernerup kingorna ikiorsiissutit utertitsisimasut (ikiorsissutigineqartunik taarsiisimasut), kukkunermilluunniit allattorsimaffimmiittut naatsorsuutitut ilaangillat. Inuup normui atorsinnaanngitsut nakkutiginnilluni misissuinnermi peerneqarput. Kommunit naatsorsuutaannit aammalu kommunini tapiissutigineqarsimasut naatsorsuutaannit uani saqqummersitami annikitsumik allaanerussuteqartoqarnera nalunaarsuutit atorineqartunik misissuinnerup takutippaa.

Kommunit naatsorsuuseriviini kisitsisinilu paasissutissani saqqummiunneqartuni ikiorsiinerit ukiup siuliani pisut ilaasinnaapput; soorlu ikiorsiinerup pereerneratigut akiliinerit akinut malittarisassaliorsimanerup kinguneratigut pisimasut, taamaattumillu aningaasat amerlassusaat akinik malittarisassaliorsimanerup kingunerisaanit ikiorseereernermi akiliisimanertut nalilersukkat 500 kr.-it ataallugit annertussusillit piaarneqarput. Pisortanit ukiup ingerlanerani ikiorserneqarsimasut naatsorsuinnermi 500 kr.-nik anginermilluunniit ikiorserneqarsimasut naatsorsuutitini killigititaapput, suliffeqanngikkallarnermilu aammalu ernereernermi ullormusianut il.il 1.000 kr.-it killigititaallutik.

Periaaseq

Misissukkat amerlassusaannik killiliineq

Kisitsisini paasissutissani matumani pineqartut tassaapput

Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuiffiani inuit ukiup naanerani

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutit pisartut –
qupp. 10

Kalaallit Nunaanni kommunini najugaqartutut allattorsimasut. Inuit nalunaarsuiffianni sumiiffimmi najugaqartutut allaqqasoq tassani najugaqartutut naatsorsuussaavoq, inuillu allattorsimaffianni sumiiffimmi najugaqartutut naatsorsorneqarsimaneq kommunit naatsorsuuserisarfianni allami najugaqartutut allaqqasinnaalluni.

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut ikiorsiissutaasartut annertussusaat ikiorsiissutillu tunniunneqartut amerlassusaat malillugit killilerneqarput. Ikiorserneqartoq ukiup ingelanerani 500 kr.-t ataallugit pisortanit ikiorsiissutinik pisartagalik naatsorsuutini ilaanngilaq. Suliffeqanngikkallarnermi aammalu ernereermermi il.il. ullormusialinnut 1.000 kr. killigitinneqarpoq. Taamatut killiliineri malittarisassanut allannguinerup kinguneri naatsorsuutitut ilaannginnissaat isumannaarniarneqarpoq.

Naatsorsuutit inerneru aamma ataatsimut kisitat inerneru

Tabelit ilaanni ikiorsiissutinut pisartut amerlassusaannut kisitsisit inerneru nuna tamakkerlugu ikiorserneqartartut amerlassusiattut inerneqanngillat, tamannalu ikiorsiissutinik akileraarutaasussanik pisartut saniatigut aamma akileraarutaasussaannngitsunik pisortanit ikiorserneqartarnerannik pissuteqarsinnaavoq. Naatsorsuutini ikiorserneqartartut amerlassusaat ikiorsiissutit suunerini pineqartuni assigiinngitsuni tamarmik naatsorsuutini ilaapput, nunali tamakkerlugu naatsorsuutini inummik ataatsimik naleqarlutik ikiorsiissutinik pisartutut naatsorsorneqarput.

Pisortanit ikiorsiissutit, akileraarusigassaannngitsut: Utertitsinissamut pisussaatitaaneq

Ikiorserneqartartunut naatsorsuutit aammalu pisortat ikiorsiissutaasa akileraarutaasussaannngitsut amerlassusaannik taasatut naatsorsuutit, pisortat ikiorsiissutaanik taarserneqartussanik ilaqanngillat; pineqartut pillugit kommunit assigiinngitsunik nalunaarsueriaaseqartarnerat pissutigalugu.

Ukiut

Ukiumi pineqartumi decembarip naanerani ukiorisat malillugit naatsorsorneqarput.

Kommunit najugaqarfiillu

Januaarip aallaqqaataat 2009 aallarnerfigalugu kommunit 18-iusimasut kommunerujussuarnut sisamanut katiterneqarput, 2018-imilu januaarip aallaqqaataani Qaasuitsup Kommunian aamma Kommune Qeqertalimmut kiisalu Avannaata Kommunianut avinneqarluni. Saqqummersitami matumani 2018-imi decembarimi kommunit avinneqarneri nutaat malinneqarput, kommuniusimasulli kommunini nutaani najugaqarfittut atornerarput. Saqqummersitamilu kommuninut immikkoortiterinerni massakut kommunit avinneqarneri pineqarput, najugaqarfinnullu immikkoortiterinerni 2009 sioqqullugu kommunit pineqarlutik. Immikkoortiterinerit marluk ataani takussutissiami takuneqarsinnaapput

Tabel 1. Kommunit najugaqarfiillu

Kommuni	Kujalleq	Sermersooq	Qeqqata	Qeqertalik	Avannaata
Najugaqarfik	Nanortalik Qaqortoq Narsaq	Ivittuut Paamiut Nuuk Tasiilaq Ittoqqortoormiit	Maniitsoq Sisimiut	Kangaatsiaq Aasiaat Qasigiannugit Qeqertarsuaq	Ilulissat Uummannaq Upernavik Qaanaaq

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Saaffiginniffissaq

Sune Steenskjold

E-mail: sust@stat.gl

Isumaginninnermut tunngasut

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

